

שיחות הר"ן קס"א

פעם אחד היה מסוכן מאד מאד כליל שבת אחר התענית משבת לשבת כי לא היה מכין לעצמו שום דבר אחר התענית משבת לשבת בדרך העולם שמכין לעצמו חלב ומשקאות חמין וכיוצא, והוא לא הכין לעצמו כלל, וגם שום איש לא ידע מזה, ואכל המאכלים שאוכלים שאר בני אדם, והיה פעם אחת מסוכן מאד כנ"ל והיה רעש גדול, ואף על פי כן אחר התענית משבת לשבת ביום ששי היה חולך למרחק ושם היה המקוה קר מאד מאד, וחלך לטבול, ועמד בתוך המקוה זמן רב מאד מאד בערך שתי שעות רצופים, אשר אפילו אדם בריא לא היה יכול לסבול זאת:

הרה"ק מאוסטרובצע זי"ע היה תלמידו של הרה"ק משינאווע זי"ע, והיה מתפלל באריכות גדולה בכל יום, והיה משלים תפילתו עד אחר הצהריים. ורבו הרה"ק משינאווע היה מוכיחו תמיד על כך, שצריך להשלים התפילה בזמן. ואעפ"כ היה ממשיך כמנהגו לאחר התפילה.

והנה הרה"ק משינאווע היה נוהג שבאכילתו בבוקר אחר התפילה היה קורא לחסידים הכי גדולים שיאכלו איתו. ויום אחד נכנס תלמידו הרה"ק מאוסטרובצע ושאלו מדוע איני זוכה לאכול עם רבינו כאחד. ענה לו שיש לי תנאי אחד, הרי אסור לאכול לפני התפילה, אם תשלים את התפילה בתוך זמן תפילה תוכל לאכול אצלי.

ובאותו שבוע הזדרז להכין את עצמו מוקדם מאד מאד, ונזדרז בעבודתו הק' בתפילה, עד שהשלים התפילה ברגע האחרון של זמן תפילה, והיה מוכן להכנס לרבו בזמן הקבוע שהיה סועד. אלא שלא הגיע השמש לקרוא לו. וזה היה ביום ראשון בשבוע. וחישב בדעתו שמה לא התכוון רבי לקרוא לי ביום ראשון, לכן זירז את עצמו ביום השני גם בזריזות הנ"ל, ושוב לא קרא לו השמש לאכול עם הרבי. כך חזר הדבר ונשנה ביום ג' ד' ה'. כשהגיע ערב שבת קודש ביקש לאחר תפילתו, אבל חשב אולי ואולי התכוון רבי ליום זה, לכן גם זירז את עצמו בהכנה לתפילה וכו'. ושוב לא בא השמש לקרוא לו. והתעצב על זה שלא זכה לאכול עם רבו. ונטל ידיו לאכול סעודת שחרית לבדו. ותיכף שגמר אכילתו בא השמש כמרוצה ואמר: הרבי קרא לך שתבא לסעוד עמו.

תיכף בבואו, אמר לו רבו, באמת חשבתי לקרוא לך ביום ראשון, אלא רציתי שתתפלל בזמן תפילה כל השבוע. לכן התאחרתי לקרוא לך עד ערב שבת.

כשישבו לאכול, והיה הלחם על השלחן. והרה"ק משינאווע היה לו מנהג קדום ששורשו מהרה"ק ר' פינחס קאריצער זי"ע שבערב שבת אין בוצעין את הפת אלא שוכרין הפת בידים. והרה"ק מאוסטרובצע

ראה זאת איך רבו חותך הלחם בידו חתיכה גדולה, ונכנס בו הרהור שאינו כדין השו"ע והגמ' דהבוצע בידו מחזי כרעבתנותא. הרגיש הרה"ק משינאווע את מחשבתו וענה ואמר אספר לך מעשה: פעם היה אסיפת רבנים וקראו גם את הרה"ק ר' נתן אדלר זי"ע, ונתנו לכל אחד מהרבנים כסא לשבת, ור' נתן אדלר היה אז צעיר לימים ולא אבה לשבת על הכסא. והמתינו כל הרבנים עד שיישב על כסאו. בסוף הלך אחד והביא לו כסא של עץ, ואמר לו אחד מתלמידי אחד הרבנים, שזה מחזי כיוהרא שכל הרבנים יושבים על כסא כזה חשוב ואתה יושב על כסא עץ. ענה לו ר' נתן, על מחזי כיוהרא אתה מקפיד וליוהרא עצמו אינך מקפיד. שאתה מדבר אלו בעזות כזה.

ובזה הסיפור התכוון השינעווער רב להוכיח לתלמידו, שאכל יחד עם רבו, ולמעשה הוא כבר אכל, אלא שלכבוד רבו אכל עוד פעם את כל הסעודה. ובתוך זה עלה במחשבתו ענין של 'מחזי כרעבתנותא', ואמר לו, על 'מחזי כרעבתנותא' אתה מקפיד, ואילו על רעבתנותא עצמו אינך מקפיד, שכבר אכלת ארוחתך ואתה חוזר ואוכל איתי.

כלל הדברים למעשה. אפי' שאין לנו עסק בתעניות וסיגופים, ואין אנו בדרגא לעבוד על 'מחזי כרעבתנותא', על כל פנים נתעורר לעבוד על תאות אכילה, ולא לאכול כרעבתן ח"ו, ויהיה זה נגיעה והתקשרות בעוצם יגיעת הצדיק בתעניותיהם.

שיחות הר"ן קס"ב

בקהילת זלאטיפאלי התענה פעם אחת משבת לשבת וביום ששי הוכרח לנסוע להמרחץ כי לא היה יכול לילך, ואמר שזה היה מחמת שנודע הדבר לרבים שהוא מתענה, מחמת זה נחלש כל כך רבינו זכרוננו לברכה, אף על פי שהיה לו חדר מיוחד בכפר שישב בו לבדו, אף על פי כן היה הולך על פי הרוב על פני השדה בתוך

איזה יער וכיוצא, והיה מתבודד שם הרבה. ופעם אחת הלכתי עמו בקהלת מעדוועדווקע שהיה דר שם בתחילה כמבואר לעיל, והלכתי עמו אנה ואנה אצל השדות והחרים ונטה ידו על פני השדות והחרים ואמר לי: על כל אלו השדות והחרים שאתה רואה סביב העיר ועל כל המקומות הסמוכים להעיר סביב, בכלם הלכתי וסבבתי כמה

מעשיהם הטובים, זה לה' אלקינו חיינו ליהודים עליונים, אבל הנגלות, הצדיקים שעושים מעשיהם בפרהסיא, זה לנו ולבנינו, להנך הדורות הבאים, שידעו איך ללמוד ולהתפלל.

ונקודת הדבר, שחיצוניות העבודה אין צריך להסתיר, אבל הנקודה הפנימית צריך להסתיר. וכן נהגו צדיקי הדורות. וכמה שצריך להתקשר לצדיקים, לומדים רק חיצוניות, כי פנימיותם הוא בינם לבין קונם בתכלית. וכמ"ש הרח"ק הרבי ר' אלימלך זי"ע שעבודת הצדיקים הם בהסתרה אפי' מהם מעצמם.

בהמשך השיחה מספר איך שהלך רביה"ק בשדות לעבוד את השי"ת. כי בבית יש לפעמים מניעות מבני אדם, ע"י שבני אדם בנו את הבית, מחשבותיהם מפריעים. משא"כ בשדה. שם יכולים להמשיך גילוי אלקות וסודות התורה. וכן תפילות ובקשות.

ולמעשה, היום שגרים בעיר, שלא כל אחד יכול ללכת לשדה, או שזה לוקח זמן רב ליסוע לשדה. אומר הרמ"ע מפאנו שאפשר לעשות שדה גם בתוך הבית. כשאדם מבטל כל הגשמיים שיש בביתו, שלא יבלבל אותו, כי מתבונן שהכל אלקות, עי"ז נעשה כל ביתו בבחינת שדה.

כי הראיה הגשמית שאנו רואים שלחן וכסא, זה מגשם, כי יש שם מגע בני אדם, כל דבר שאדם עושה, נשאר שם רשימו של מחשבת האדם. לכן בשדה יותר בנקל לבא לדיקות. ולכן כשמבטל גשמיים החפצים שבביתו, נעשה ביתו בבחי' שדה.

וכמה פעמים חיינו שהיה הולך ומתבודד שם בכל המקומות הנ"ל. וסיפר לי ששם על ראש ההר יש מקום גבוה מאד, ושם בראש גבהו שם יש בתוכו כמו בקעה והיה עולה על ראש גבה ההר ונכנס לתוך הבקעה שבתוכו, ושם היה אוהב להתבודד כמה פעמים, ולפעמים היה הולך במקומות אחרים כנ"ל וכל זה היה בקהילת קודש מעדוועדווקע שכבר היה צדיק מפורסם בעת שדר שם חוץ מה שהיה מרבה בהתבודדות מאד בעת שישב בהכפר וכו"ל. וכן בתחילה כשישב במעוז'בוז וגם אחר כך בעת שישב בזלאטיפאלי ופה קהלת קדש ברסלב, בכל יום ויום היה מתבודד הרבה. וכמה פעמים שהיה מתבודד כל היום כולו:

כלל הדברים שכל עבודת האדם עדיף שלא ידע מזה שום אדם. שלא יזיק לו עיניהם. יש דברים שכולם עושים, זה ענין אחר. אבל דבר שלא כולם מתנהגים כן צ"ל בצנעא. כתיב הנגלות לנו ולבנינו והנסתרות לה' אלקינו. הנגלות הם תורה ומצוות, בחי' ו"ה שבשם הויה, זה צ"ל בנגלה, לנו ולבנינו. אבל הנסתרות, הוא בחי' י"ה שבשם, לה' אלקינו. כמו שאחבה ויראה צ"ל פנימית. רק דברים שאי אפשר להסתיר, שרי לגלות.

כי נקודת האמת של האדם צ"ל בהסתרה וצנעא. כל מה שאנשים יודעים, זה כבר לא דבר פנימי, לא יחוד פנימי מאד. כמה שהדבר נסתר ונעלם ונסתר. הוא יחוד פנימי יותר, בחי' קוב"ה ושכינתיה במעלה יתרה עד מאד.

הרה"ק ממונקאטש אומר, הנסתרות לה' אלקינו, חיינו הצדיקים שמסתירים

והתבודדות, בין בלימוד התורה. ויש בזה שני דרכים, יש צדיקים שהתחילו בתפילה והמשיכו לתורה, ויש להיפך. ובאופן כללי זה הולך בדרך, שע"י ריבוי ההתבודדות, זוכה להיות בדביקות בה' כל היום, בין בעת לימוד התורה בין באכילה ומשא ומתן.

והנה כל צדיק וצדיק גילה נקודה אחת שזה שורש כל הנקודות שלו. רבינו גילה דרך הדביקות ע"י תפילות ובקשות בבחינת התבודדות, ואמר שכל הצדיקים הגיעו למה שהגיעו ע"י הדרך הזאת. וזה דרך פשוט מאוד, להרבות בדיבורים ותפילות לה', עד שיפשוט כל הגשמויות, ויזכה להדבק בשלימות בהשי"ת.

ולזה נלמד קצת מלקו"מ סי' נ"ב שם הוא שורש ענין ההתבודדות. "על-כן צריך שילך לבדו בלילה, בדרך יחידי, במקום שאין שם אדם ושם ילך ויתבודד, ויפנה לבו ודעתו מכל עסקי עולם הזה, ויבטל הכל, עד שיזכה לבחינת בטול באמת הינו שבתחלה ירבה בתפלות ושיחות בהתבודדות בלילה בדרך יחידי, עד שיזכה לבטל זה הדבר, דהינו לבטל מדה ותאוה זאת ואחר כך ירבה עוד בהתבודדות הנ"ל, עד שיבטל מדה ותאוה אחרת וכן ינהג זמן רב בהתבודדות, בזמן הנ"ל, ובמקום הנ"ל עד שיבטל הכל ואחר כך עדין נשאר ממנו איזה דבר וכו', ואחר-כך מבטלין גם זה, עד שלא נשאר ממנו כלום [פרוש כי יכול להיות אחר שבטל כל התאוות ומדות רעות, עדין נשאר ממנו כלום דהינו שעדין לא בטל לגמרי הגאות והגסות, עד שנחשב בעיניו לאיזה דבר ועל-כן צריכין להתיגע ולהרבות בהתבודדות הנ"ל, עד שלא ישאר

הכלל שהיה רביה"ק מתבודד הרבה בשדות. שצריך לבא לבדידות עליון, בחי' בד קודש. שאין דבר בעולם רק השי"ת. וכן צריך להתפלל עד שבא ליחודו ית', שזה תכלית כל התפילות. שע"י המלכות והתפילה, בחי' זאת, יבא אהרן אל הקודש, שיבא אל היחוד, וירגיש שהשי"ת אחד, ואין עוד מלבדו ית', אין אדם נוקף אצבעו מלמטה רק כשמכריזין מלמעלה. אין שום דבר קטן וגדול שנעשה בעולם, רק ממנו ית', כל ההצלחה שלי ברוחני וגשמי, הכל ממנו ית', ואפי' מה שבעל בחירה עושה לי, הכל ממנו ית'. עד שנתדבק באחדות ה', אחד בשליטה ואחד במציאות. לכל זה זוכים לבא ע"י התפילה והבקשה.

והעיקר שצריך שירבה בהתבודדות. ודווקא באופן של ריבוי. כי אם אדם היה משתמש עם כל הרגעים שיש לו, היה יכול להספיק המון המון תורה ותפילה. החידושי הרי"ם אמר על הפסוק 'בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך', שיש כל כך הרבה זמן לכל יהודי, כמו בשבתו בביתו, כך בלכתו בדרך, בשכבו ובקומו. אלא שאין מרגישים איך הולך הזמן ופורח על דא ועל הא. ובאמת נמצא האדם בדרכים אותו הזמן שהוא בביתו, ונדמה לאדם שאי אפשר לנצל את הזמן הזה.

יש הרבה זמן שעובר סתם, לפני תפילת שחרית, או בלילה וכדו'. דוד המלך קבע שזמן חצות הוא זמן שאדם צריך להתבודד עם בוראו, ולאו דווקא בחצות לילה, כל זמן שאדם מתייחד עם בוראו הרי הוא בסוד היחוד העליון. עיקר הדבר שצריך האדם בכל יום ויום להתייחד עם בוראו, בין בתפילה

מבטל עצמו להשי"ת וממשיך חיות לכל העולמות.

כלל הדברים שרבינו גילה דרך איך לבטל מדה רעה יום אחר יום, והכל תלוי באמונה, שאם הוא מאמין בענין ההתבודדות והיחוד, שבזה יש כח לבטל כל ההסתרות שעל נפשו. אפי' אם זה יקח כמה וכמה שנים, בסוף ינצח. אפי' אם הס"מ מבלבל אותו, שכבר התפלל כמה פעמים על זה, ואינו מצליח, אם יתחזק בעבודת התפילה, בסוף יזכה לבא לביטול האמיתי. וזה עיקר הצעקה שצריך לצעוק שיזכה להתבטל להשי"ת. אפי' שהשי"ת רוצה בחי' אני, שתדע כל המדרגות, אבל הוא רוצה גם בחי' אין שתתבטל אליו ית'. כי כל מה שאדם מבקש זה בחי' יש, והוא באור הכתר שהוא כלליות אני ואין, שבעצם אני רוצה הכל, ומשתוקק לכל התורה כולה וכל דרכי העבודה, יחד עם זאת, אני באין הגמור, אפי' שאני כמו שאני עכשיו, ואפי' שאהיה אלפי פעמים גרוע מזה, אני בטל להשי"ת. ורק ע"י שימוש הצדיקים ולימוד ספריהם הק', מתנוצץ לנו השגות האלו איך לקשר אני ואין כאחד.

והא לך לשון רבנו ז"ל מהתורה הזאת שכתבה בתכלית הקצור המהלך בדרך יחידי, הנעור בלילה וכו': "דע שעקר הכטול, שאדם מבטל ישותו ונעשה אין, ונכלל באחדות השם יתברך, אין זה אלא על-ידי התבודדות וההתבודדות צריך מקום וזמן מיחד, שלא יבלבלו אותו המונעים והזמן הוא בלילה, הינו הנעור בלילה, שאז הכל ישנים והמקום הוא בדרך יחידי, ולא בדרך הרבים, שלא יפסיקנו עוברי דרכים, אלא

ממנו כלום, שיהיה בבחינת מה באמת, עד שיזכה לבחינת בטול באמת] ואזי כשזוכה לבטול באמת, ואזי נכלל נפשו בשרשו, דהינו בו יתברך, שהוא מחיב המציאות אזי נכלל כל העולם עם נפשו בשרשו, שהוא מחיב המציאות, כי הכל תלוי בו, ואזי נעשה כל העולם על ידו בבחינת מחיב המציאות"

כי לכל אחד יש כמה וכמה דאגות, איך יצליח בתורה ותפילה, ושאר ענייניו ועסקיו. וצריך אדם להתייגע בכל עת בנקודה אחרת. ויש תמיד אלפי נקודות שעומדים בדרכו, שהיה רוצה ללמוד והצליח. ובכל עת יש איזה מדה ונקודה שמפריע לו. ואע"פ שצריך להתפלל על כל הענינים, אבל עיקר העבודה צריך לעמוד על מדה אחת. ולשים כל תפילותיו על זה הענין. למשל אם נכשל בתאוות אכילה, יתאמץ בתפילות והתבודדות בביקוש הנפש עד שיאיר לו השי"ת דעת אמיתי איך להתפטר ממדה זאת. ואח"כ מדה אחרת וכו'. עד שלא נשאר ממנו כלום.

היינו שיש כמה וכמה עולמות ומדרגות. ויש שאדם מתקן מדה אחת וכלפי המדרגה היותר עליונה עוד לא תיקן אותה. ועיקר הדבר עד שיבא למצב שאינו מרגיש את עצמו כלל. כי כל זמן שאדם מחפש איזה נקודה, עוד לא הגיע לכתר של אותו עולם, רק כשיזכה לבקש את הדביקות בו ית' בלבד אז זכה לכתר של אותו עולם. ואח"כ צריך לעלות עוד עולם ולהתחיל הכל מחדש. עד שיזכה לביטול האמת להכלל בשרשו. ואזי כל העולם נעשה על ידו בבחי' מחיב המציאות. לכן צדיק גזור והקב"ה מקיים, כיון שהוא כ"כ

דיקא בדרך שאין רבים הולכים שם, שם ילך ויתבודד, והיננו והמהלך בדרך יחידי ואז יכול לפנות לבו מכל וכל, ויכול לבוא לבטול כל הישות, והיננו והמפנה לבו לבטלה ואז כשנתבטל לגמרי, אזי הוא נכלל באחדות השם יתברך, ואז הוא בא לבחינת מחיב, כי הקדוש-ברוך-הוא מחיב המציאות, וכל הדברים הם אפשר המציאות, וכשנתבטל ונכלל באחדותו, אזי הוא יוצא מבחינת אפשר, ונכלל במחיב, וזה בחינת: הרי זה מתחיב בנפשו, עכ"ל.

והנה הרה"ק המגיד זי"ע מבאר שכמו שהזרעים נרקבים עד שצומחים מחדש. כמו כן כדי להוולד מחדש, צריך להתבטל להיות כגולם ממש. בכל רגע של היום תרגיש שצריך להוולד מחדש. כי יש כל מיני הסתרות על נפשו, ואזי צריך להוולד מחדש, והוא ע"י שמבטל עצמו להשי"ת לגמרי לגמרי, בזה הוא נעשה אין, אז נכלל במחוייב המציאות, ויהי רצון שנזכה לזה ע"י תפילות ובקשות, ובזה נזכה לביאת גוא"צ ברחמים במהרה בימינו אמן.

